

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1GN255 Svenska II för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3,
15 högskolepoäng

Swedish II for Teaching in Primary Teacher Programme with a
Specialisation in Pre-school and Years 1–3, 15 credits

Huvudområde

Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2018-05-25

Senast reviderad 2019-07-05 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av kurslitteratur för delkurs 1, 2 och 3 samt uppdatering av standardformuleringar för examinationsformer och kursvärdering.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2020

Förkunskaper

UVK-kurs: OSB I – Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället – grundlärare förskoleklass och årskurs 1–3, 7,5 hp (1GN201)

UVK-kurs: OSB II – Didaktik och läroplansteori, grundlärare förskoleklass/årskurs 1–6, 7,5 hp (1GN219)

Svenska I för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3, 15 hp (1GN251)

eller motsvarande.

Mål

Förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- redogöra för och diskutera hur läraren med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet kan utforma undervisning och bedöma elever i förskoleklass och årskurs 1–3 i deras språk-, läs- och skrivutveckling i relation till rådande styrdokument.

Delkurs 1. Barns språkutveckling, 6 hp

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på barns språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3, samt
- redogöra för svenska språkets grundläggande struktur ur ett funktionellt perspektiv.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- dokumentera och bedöma elevers språk-, läs-, och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3,
- identifiera språkliga strukturer och funktioner hos olika slags texttyper och genrer,
- uppvisa utvecklad språk- och textkompetens, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett funktionellt språkbruk.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- kritiskt granska och diskutera språk-, läs- och skrivundervisning i förskoleklass och årskurs 1–3 ur ett vetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv.

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation, 6 hp

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på skönlitteratur och film för barn och unga,
- redogöra för olika metoder och arbetssätt som stimulerar barns lärande och språkutveckling med fokus på elever i förskoleklass och årskurs 1–3, samt
- redogöra för samtal och skrivande som vägar in i textförståelse.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- analysera och tolka skönlitterära texter utifrån olika perspektiv,
- bedöma elevers språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3,
- med utgångspunkt i berättande texter från olika medier och i relation till aktuella styrdokument planera undervisning i svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett funktionellt språkbruk.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- diskutera skönlitteratur och film som läromedel i svenska och andra ämnen, samt
- uppvisa medvetenhet om egen läsförmåga.

Delkurs 3. Språkutvecklande undervisning, 3 hp

Kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- med utgångspunkt i olika teoretiska och didaktiska perspektiv på språk-, läs- och skrivutveckling självständigt och tillsammans med andra planera undervisning i svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar.

- utifrån teoretiska och didaktiska perspektiv kritiskt diskutera undervisning i svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett formellt skriftspråk och i en akademisk form.

Innehåll

Delkurs 1. Barns språkutveckling, 6 hp

Delkursen behandlar teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och litteracitet och ger fördjupade kunskaper om språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3. De studerande arbetar aktivt med språkliga strukturer och funktioner hos olika slags texttyper och genrer. I delkursen studeras analytiska redskap avsedda att stödja och bedöma elevers språk-, läs- och skrivutveckling både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk, oberoende av hur långt de har kommit i sin språkutveckling. Samtalets betydelse för elevers språk-, läs- och skrivutveckling diskuteras. De studerande utvecklar och diskuterar i kursen sitt eget skrivande.

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation, 6 hp

I delkursen tillägnar sig de studerande sådana insikter och färdigheter att de på ett varierat och kreativt sätt kan arbeta med litterära texter och film i sin kommande yrkesroll. Berättelser i olika medier och deras roll i dagens skola diskuteras utifrån litteraturdidaktisk forskning och grundskolans styrdokument. De studerande får möta ett urval av skönlitteratur för barn. Även berättelser via andra medier studeras. Verken väljs så att de belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan text och bild samt den rörliga bildens betydelse studeras med fokus på pedagogisk potential. Olika möjligheter att arbeta med berättelser i skolan genom högläsning, fritt berättande och digitala verktyg prövas. I mötet med berättande texter av olika slag, delkursens facklitteratur och i textsamtal mellan studerande och lärare utvecklas fortlöpande den studerandes analys- och reflektionsförmåga.

Delkurs 3: Språkutvecklande undervisning, 3 hp

Delkursen utgår från teorier och metoder som har introducerats i delkurs 1 och 2. I delkursen planerar och diskuterar de studerande språk-, läs- och skrivutvecklande undervisning utifrån ett helhetsperspektiv på svenskämnet. Ämnesdidaktiska teorier, metoder och ett vetenskapligt arbetssätt behandlas i kursen, liksom akademiskt språkbruk och rapportens delar. Särskilt betonas forskning och beprövad erfarenhet som grund för att utforma språkutvecklande undervisning.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter de studerande att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar, att öka sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och att använda digitala verktyg.

Professionsbas och professionell progression

För att stärka kopplingen till utbildningens praktik genomförs fältstudier som anlägger ett åskådarperspektiv.

Vid undervisning som på schemat markerats som seminarium eller metodikpass gäller obligatorisk närvaro.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, obligatoriska seminarier, metodikpass och fältstudier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Betygskriterier för Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

För mer information om i ölighet med Utsatta regler för läsa och examination nåo

fortnyad examination ges i samförstånd med Lokala regiet för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Studierande som ej har deltagit i obligatoriska seminarieövningar och metodikpass kompletterar genom muntlig eller skriftlig uppgift.

För kursbetyget Väl godkänd ska minst 8 hp vara väl godkända.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov och redovisningar av fältstudieuppgifter, där redovisning till vissa delar genomförs med stöd av digitala verktyg.

Delkurs 1 examineras genom skriftlig salstentamen, skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga redovisningar under seminarier och metodikpass. Salstentamen bedöms med betygsskala U–VG och seminarieuppgifterna med U–G.

Delkurs 2 examineras genom aktivt deltagande i seminarier och skriftlig hemtentamen. Seminarieuppgifterna bedöms med betygsskalan U–G och hemtentamen med betygsskala U–VG.

Delkurs 3 examineras genom en mindre skriftlig rapport, muntlig redovisning och seminarier. Betygsskala U–G.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: 1GN008, 1GN232, 1GN256.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Delkurs 1. Barns språkutveckling

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Axelsson, Monica & Jönsson, Karin (2016 eller senare). *Bygga broar och öppna dörrar: att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Stockholm: Liber. Ca 100 s. Urval.

Greppa flerspråkigheten [Elektronisk resurs]. (2018). Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3905>. 158 s.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber.

Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–6 enligt Lgr 11. (2012). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2474>. 111 s.

Pettersson, Karin (2017). *Språk- och kunskapsutvecklande undervisning F-3. Cirkelmodellen, genrepedagogik, ASL och IKT*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Vetenskapliga artiklar i överenskommelse med undervisande lärare, 150 s.

Referenslitteratur

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2016 eller senare). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 202 s.

Bolander, Maria (2012 eller senare). *Funktionell svensk grammatik*. Stockholm: Liber. 244 s.

Bolander, Maria (2012 eller senare). *Funktionell svensk grammatik. Övningsbok*. Stockholm: Liber. 72 s.

Holmberg, Per & Karlsson, Anna-Malin (2006 eller senare). *Grammatik med betydelse: en introduktion till funktionell grammatik*. Uppsala: Hallgren & Fallgren. 222 s.

Karlsson, Ola (red.) (2017 eller senare). *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber 308 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Langer, Judith. (2017). *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. Ca 100 s. Urval.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber.

Molloy, Gunilla. (2011). *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. 176 s.

Stensson, Britta. (2006). *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. Ca 100 s. Urval.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Andersson, Maria & Druker, Elina (red). (2017). *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur: analyser*. Studentlitteratur. Ca 80 s. Urval.

Boglund & Nordenstam. (2015 eller senare). *Från fabler till manga 1: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur*. Malmö: Gleerups. Ca 100 s. Urval.

Jansson, Malena (red) (2016 eller senare). *Introduktion till filmpedagogik. Vita duken som svarta tavlan*. Malmö: Gleerups. Ca 100 s. Urval.

Nikolajeva, Maria. (2017 eller senare). *Barnlitteraturens byggklossar*. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare, ca 100 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Skönlitteratur läses enligt särskilda anvisningar. Ca 700 s.

Delkurs 3. Språkutvecklande undervisning

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Axelsson, Monica & Jönsson, Karin (2016 eller senare). *Bygga broar och öppna dörrar: att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Stockholm: Liber. Ca 100 s. Urval.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber.

Nikolajeva, Maria. (2017 eller senare). *Barnlitteraturens byggklossar*. Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Vetenskapliga artiklar och annat material i överenskommelse med undervisande lärare, ca 250 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Referenslitteratur

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2016 eller senare). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 202 s.